

**Huvudman**

Haninge kommun  
haningekommun@haninge.se

**Beslut**

Datum 2025-09-30

Dnr SI 2024:5645

Sida **1 (14)**

## Ärendet

Tillsyn av grundskolan Utö skola i Haninge kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 21 januari 2025

## Beslut

### Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Haninge kommun en anmärkning avseende brister rörande planen mot kränkande behandling. Haninge kommun ska senast den **13 januari 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

### Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 3 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Haninge kommun avseende brister rörande eleverna undervisas av legitimerade och behöriga lärare. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

### Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser garanterad undervisningstid, undervisningen bedrivs under ledning av lärare, utredning av ordningsstörande beteende, betygsättning och extra studietid.

### Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till Skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:5645) i de handlingar som sänds in.

## Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 genomfört en tillsyn av Utö skola i Haninge kommun. Utö skola är en F–9 skola i Haninge kommun. På skolan gick eleverna i förskoleklass samt årskurserna 3, 4, 5, 6, 8 och 9. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande garanterad undervisningstid, undervisning bedrivs under ledning av lärare, eleverna undervisas av legitimerade och behöriga lärare, extra studietid, utredning av ordningsstörande beteende och betygsättning.

Skolinspektionen har den 21 januari 2025 beslutat att förelägga Haninge kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande garanterad undervisningstid, undervisning bedrivs under ledning av lärare, eleverna undervisas av legitimerade och behöriga lärare, planen mot kränkande behandling, utredning av ordningsstörande beteende och betygsättning. Skolinspektionen har även beslutat om att tilldela Haninge kommun en anmärkning rörande extra studietid.

Haninge kommun har den 30 april och 11 augusti 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har den 26 och 27 augusti 2025 genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Under läsåret 2025/26 går 18 elever på skolan och eleverna går i förskoleklass samt årskurserna 1, 4, 5, 6, 7 och 9. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. lärarlegitimationer, betygskatalogen, klassscheman och planen mot kränkande behandling. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

## Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

## Anmärkning

### Planen mot kränkande behandling

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 21 januari 2025 bedömde Skolinspektionen att Haninge kommuns verksamhet vid Utö skola inte fullt ut lever upp till författningarnas krav vad gäller arbetet med planen mot kränkande behandling. Det framgick inte att det bedrevs ett målinriktat arbete mot kränkande behandling då det inte framgick vilka delar i planen mot kränkande behandling som rör verksamheten vid Utö skola. Planen saknade också åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever samt hur tidigare åtgärder genomförts. Det framgick vidare att planen inte hade upprättats eller följts upp under medverkan av eleverna vid skolan.

Huvudmannen har tidigare lämnat in en plan mot kränkande behandling som ingår i rektorsområdet och gällde alla skärsgårdsskolorna. Av inkommen redovisning framgår att planen mot kränkande behandling har reviderats och att Utö skola numera har en egen plan som endast avser Utö skola. Av den nya planen mot kränkande behandling för läsåret 2025/26 framgår Utö skolas förebyggande och främjande insatser för att motverka kränkande behandling samt en trygghetsverksamhetsplan för det kommande läsåret på Utö skola. Vidare framgår det en lista på Utö skolas övergripande mål att förhindra och förebygga kränkande behandling på skolan, vilka åtgärder som gjorts tidigare år och åtgärder som är identifierade som utvecklingsområden på skolan.

Elever, lärare och personal på elevhälsan uppger i intervjuer att eleverna dock inte har varit delaktiga i upprättandet, uppföljningen eller medverkat i att se över den nya planen. Elever, lärare och personal på elevhälsan uppger dock att eleverna har svarat på frågor i en enkät om tryggheten på skolan. Av planen mot kränkande behandling framgår att resultatet av elevernas svar finns under utvecklingsområden. Rektorn uppger att skolan följer upp elevernas svar på enkäten, till exempel genom diskussioner, och på så sätt får reda på elevernas upplevelse av tryggheten på skolan. Rektorn uppger vidare att han har pratat med lärarna vad de upplevde utifrån elevernas resultat och att eleverna då önskat hur de vill ha det. Rektorn ska vidare följa upp resultat med eleverna, om tryggheten har blivit bättre eller sämre på skolan.

**Rättslig reglering**

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever (6 kap. 6 § skollagen). Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

En plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad (2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

**Skolinspektionens bedömning**

Det framgår inte annat än att det bedrivs ett målinriktat arbete mot kränkande behandling på Utö skola. Det framgår vidare att planen mot kränkande behandling innehåller en översikt över de åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen innehåller också en redogörelse över hur tidigare års åtgärder har genomförts på Utö skola. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i de delarna.

Skolinspektionen bedömer dock att Haninge kommuns verksamhet vid Utö skola fortfarande inte fullföljer sin skyldighet vad gäller att planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid skolan. Huvudmannen har därmed inte fullt ut följt Skolinspektionens föreläggande den 21 januari 2025.

Av utredningen framgår att eleverna visserligen till viss del har varit delaktiga i uppföljningen av planen mot kränkande behandling genom att delta i en trygghetsenkät, vars resultat framgår i planen. Av utredningen framgår dock att den nya planen mot kränkande behandling för Utö skola inte har upprättats eller setts över under medverkan av eleverna vid Utö skola. En plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen mot kränkande behandling gäller för. Att eleverna inte har medverkat vid upprättandet och att se över den nya planen mot kränkande behandling för Utö skola är en brist.

### **Val av ingripande**

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Haninge kommuns verksamhet vid Utö skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller elevernas medverkan av att upprätta, följa upp och se över planen mot kränkande behandling. Utredningen i ärendet visar att trots att eleverna inte har medverkat vid upprättandet av och sett över den nya planen har eleverna till viss del medverkat till uppföljningen av planen då elevernas resultat av en trygghetsenkät framgår i den nya planen. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Haninge kommun en anmärkning.

### **Avstående från ingripande**

#### **Eleverna undervisas av legitimerade och behöriga lärare**

##### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

I beslut den 21 januari 2025 bedömde Skolinspektionen att Haninge kommuns verksamhet vid Utö skola inte fullt ut lever upp till författningarnas krav vad gäller att eleverna undervisas av legitimerade och behöriga lärare. Det framgick att olegitimerade och obehöriga lärare undervisade i musik och idrott samt hälsa. Huvudmannen hade inte försökt rekrytera lärare för undervisningen i ämnena idrott och hälsa samt musik. Det hade inte heller framkommit att det fanns särskilda skäl för att inte rekrytera legitimerade och behöriga lärare i dessa ämnen.

Av inkommen redovisning framgår att eleverna i årskurs 4, 5, 6, 7 och 9 numera undervisas av två lärare i idrott och hälsa och en lärare i musik. Av inlämnade lärarlegitimationer framkommer att lärarna som undervisar i idrott och hälsa är behöriga att undervisa i idrott och hälsa samt att läraren som undervisar i musik är behörig att undervisa i musik.

Av schemat för klass F-1 framkommer dock att en annan lärare undervisar eleverna i förskoleklass och årskurs 1 i musik. I intervju med lärare bekräftar läraren att hen undervisar eleverna i musik. Av lärarens lärarlegitimation framgår att läraren saknar behörighet att undervisa i musik. Rektorn uppger i intervju att det finns behöriga lärare inom huvudmannens organisation och att huvudmannen inte har rekryterat legitimerade och behöriga lärare i musik. Rektorn uppger vidare att på grund av att det fanns ett stort åldersgap mellan eleverna bedömde han att det var bättre för eleven i årskurs 1 att undervisas i musik med klass F-1 än

tillsammans med eleverna i årskurs 4–6. Det var den bästa lösningen för den enskilda eleven, uppger rektorn.

### **Rättslig reglering**

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får som huvudregel bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § skollagen eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning under högst ett år i sänder (2 kap. 18 § skollagen).

Om det saknas en lärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare bedriva undervisningen, under förutsättning att denna person har tillräcklig kompetens och är lämplig för det. Finns det ingen sådan person inom huvudmannens organisation bör huvudmannen göra ansträngningar för att rekrytera en legitimerad och behörig lärare. Visar det sig sedan saknas sökande med legitimation och rätt behörighet får en annan lärare tillfälligt bedriva undervisningen (prop. 2010/11:20 s. 84).

Av förarbetet till skollagen framgår bland annat att regeringen anser att det är nödvändigt att en huvudman i vissa fall tillåts göra undantag från skyldigheten att använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den utbildning som de ska bedriva. För att en undantagssituation ska anses föreligga ska det som huvudprincip antingen saknas lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de ska bedriva eller finnas särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen. Ett särskilt skäl för att göra undantag från huvudregeln att använda sig av en utbildad lärare i undervisningen kan vara till exempel missbruksproblem (prop. 2009/10:165 s. 267 f).

### **Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att Haninge kommuns verksamhet vid Utö skola fortfarande inte fullföljer sin skyldighet att säkerställa att eleverna undervisas av legitimerade och behöriga lärare i musik. Huvudmannen har därmed inte fullt ut följt Skolinspektionens föreläggande den 21 januari 2025.

Av utredningen framgår det visserligen att eleverna i årskurs 4, 5, 6, 7 och 9 undervisas av legitimerade och behöriga lärare i musik samt idrott och

hälsa. Det framgår dock att eleven i årskurs 1 undervisas av en lärare som är obehörig att undervisa i musik. Vidare framgår det av utredningen att det finns en legitimerad och behörig lärare i musik inom huvudmannens organisation. Huvudmannen har inte försökt rekrytera en legitimerad och behörig lärare i musik för eleven i årskurs 1.

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning som huvudregel får bedriva undervisningen. Att eleven i årskurs 1 undervisas av en lärare som saknar behörighet att bedriva undervisningen i musik är därmed en brist.

### **Val av ingripande**

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Haninge kommuns verksamhet vid Utö skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller eleverna undervisas av legitimerade och behöriga lärare.

Skolinspektionen bedömer att det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa. Denna bedömning görs dels mot bakgrund av att huvudmannen har sett till att eleverna på skolan, förutom en elev, undervisas av legitimerade och behöriga lärare i musik dels mot bakgrund av den aktuella elevens studiesituation. Skolinspektionen vill dock framhäva att huvudmannen fortfarande ska se till att eleverna undervisas av legitimerade och behöriga lärare.

## **Områden utan konstaterade brister**

### **Garanterad undervisningstid**

#### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

I beslut den 21 januari 2025 bedömde Skolinspektionen att Haninge kommuns verksamhet vid Utö skola inte fullt ut lever upp till författningarnas krav då eleverna i årskurs 3, 4, 5, 8 och 9 inte fick sin garanterade undervisningstid i ämnena engelska, matematik, naturorienterande ämnen (NO), samhällsorienterade ämnen (SO) och svenska enligt timplanen för grundskolan.

Av inlämnade scheman för vårterminen 2025 och läsåret 2025/26 framgår att eleverna i årskurs 4, 5, 6, 7 och 9 undervisas i flera fall av samma lärare och är schemalagda att undervisas i samma ämne. Vidare framgår av schemana att eleverna nu får den minsta garanterade undervisningstiden enligt timplanen för grundskolan i engelska, matematik, NO, SO och

svenska. Det framgår också av schemana att eleverna i årskurs 8 har fått tillräckligt med timmar i svenska under både vårterminen 2025 och för läsåret 2025/26 för att kompensera för bristen av timmar i svenska under höstterminen 2024.

Elever och lärare uppger i intervju att eleverna nu undervisas i de ämnen som står på schemat. Eleverna har fortfarande en planeringsbok, men planeringsboken numera är en bild av lärarens lektionsplaneringar för eleverna och ett stöd för eleverna eftersom det står i planeringsboken vad de ska göra under veckan. En lärare uppger vidare att eftersom hen undervisar elever i årskurs 4–9 samtidigt och de olika stadierna har olika timplaner är det också ett sätt för läraren att se till att eleverna får den undervisningstid de ska ha. Läraren uppger vidare att hen ser efter i lärarhandledningar och läroplanen vad eleverna ska göra i respektive ämne. Därefter gör läraren en uppskattning av hur mycket tid eleverna behöver för att genomföra uppgifterna. Om eleverna blir klara tidigare med de uppgifter som står i planeringsboken får eleverna andra eller svårare uppgifter på en högre betygsnivå. Läraren anpassar uppgifterna utifrån hur snabbt eleverna arbetar med uppgifterna.

Rektorn uppger i intervju att han haft återkommande samtal med lärarna om vikten av att eleverna undervisas i de ämnen som står på schemat. Rektorn uppger vidare att schemat ska sitta synligt så att eleverna ser vilket ämne de har och när. Rektorn har haft en dialog med läraren om hur planeringsboken ska användas och eftersom läraren undervisar i fem årskurser samtidigt kan planeringsboken hjälpa läraren att få en överblick av vad eleverna ska göra. Rektorn uppger vidare att det är viktigt att eleverna undervisas enligt schemat.

Av Skolinspektionens lektionsobservationer tisdagen den 26 augusti 2025 framgår att eleverna i årskurserna 4, 5 och 6 undervisades enligt deras scheman i SO. Vidare framgick det att eleverna i årskurserna 7 och 9 undervisades enligt deras scheman i idrott och hälsa samt SO.

### **Rättslig reglering**

Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar (10 kap. 5 § skollagen).

Bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 till skolförordningen. Huvudmannen får besluta om ytterligare undervisningstid utöver den garanterade undervisningstiden. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden (9 kap. 3 och 4 §§ skolförordningen).

Av förarbeten till skollagen framgår att en viktig förutsättning för att eleverna ska kunna nå kunskapskraven är att de får de undervisningstimmar som anges i timplanen (prop. 2016/17:143, s. 17).

### **Skolinspektionens bedömning**

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

### **Undervisningen bedrivs under ledning av lärare**

#### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

I beslutet den 21 januari 2025 bedömde Skolinspektionen att Haninge kommuns verksamhet vid Utö skola inte fullt ut lever upp till författningarnas krav vad gäller att undervisningen bedrivs under ledning av lärare. Det framgick att fritidsledaren undervisade i idrott och hälsa samt att vaktmästaren undervisade i musik.

Av inlämnade scheman och lärarlegitimationer framkommer att läraren som nu bedriver undervisningen i idrott och hälsa är behörig att undervisa i idrott och hälsa och att läraren som nu bedriver undervisningen i musik är behörig att undervisa i musik.

Elever uppger i intervju att det fortfarande är fritidsledaren som bedriver undervisningen i idrott och hälsa. Lärare och rektorn uppger i intervju att det inte stämmer. Lärare uppger vidare att det kan vara så att eleverna fortfarande tror att fritidsledaren ska undervisa dem eftersom fritidsledaren bedrev undervisningen förra läsåret och eleverna har precis börjat sina lektioner för det nya läsåret. En lärare tillägger att fritidsledaren kommer att hjälpa till med att undervisa på lektioner i idrott och hälsa, men att det fortfarande är läraren som planerar och genomför undervisningen samt bedömer eleverna. Rektorn uppger att det är den nämnda läraren som står på schemat som bedriver undervisningen i idrott och hälsa. Av Skolinspektionens lektionsobservation i idrott och hälsa på tisdagen den 26 augusti 2025 framgår att eleverna i årskurserna 7 och 9 undervisades av den läraren som står på schemat som ska undervisa eleverna i ämnet.

Av inlämnade scheman framgår också att eleverna i årskurs 4, 5, 6, 7 och 9 undervisas i ämnena svenska, matematik och NO både på Utö skola och på båten kl. 08.25 – 09.15. Det är åtta elever som undervisas på båten. På scheman för årskurs 4, 5 och 6 står det att en lärare och en resurs undervisar eleverna både på Utö skola och på båten i matematik på måndagar, tisdagar och torsdagar och i svenska på onsdagar och fredagar. På scheman för årskurs 7 och 9 står det att samma lärare och resurs

undervisar eleverna både på Utö skola och på båten i matematik på måndagar, tisdagar och torsdagar och i NO på onsdagar och fredagar. Av Skolinspektionens lektionsobservation på båten tisdagen den 26 augusti 2025 framgår att samtliga elever undervisas av resursen och att läraren inte är fysiskt närvarande på båten.

Elever, lärare och rektorn uppger samstämmigt att det är läraren som är ansvarig och planerar undervisningen samt bedömer eleverna. En lärare uppger vidare att det är hen som planerar lektionerna på båten, men att det sedan är resursen som genomför dem och undervisar eleverna. Rektorn uppger att läraren befinner sig på Utö skola och har lektion med de eleverna och att resursen inte är schemalagd för att undervisa, men att resursen driver passet på båten i och med att hen är fysiskt på plats med eleverna på båten. Elever, lärare och rektorn uppger vidare att om resursen någon gång skulle vara frånvarande kan en annan lärare närvara på båten med eleverna.

Elever och lärare uppger att eleverna arbetar med uppgifter på båten som eleverna redan fått i förväg av läraren. Uppgifterna anges i elevernas planeringsbok. Läraren uppger vidare att eleverna sedan lämnar in uppgifterna till läraren, att läraren rättar uppgifterna och att utifrån elevernas resultat planerar läraren genomgångarna med eleverna. Läraren uppger vidare att eleverna använder sig av digitala läromedel och att läraren kan följa vad eleverna har gjort på lektionerna på båten.

Elever, lärare och resursen uppger att eleverna på båten kan fråga både resursen och läraren om de har frågor om uppgifterna. Elever berättar att de kan fråga och få hjälp av läraren genom att koppla upp sig på sina datorer. En elev uppger som exempel att hen har kopplat upp sig på ett videosamtal med läraren när resursen inte kunde hjälpa till med uppgiften. Läraren och resursen uppger att det stämmer och tillägger att resursen också kan kontakta läraren om det behövs. Elever uppger att de också kan få hjälp av läraren vid andra lektioner som äger rum på skolan och att det endast är morgonlektionerna som eleverna har lektion på båten. Läraren uppger att hen är tillgänglig för eleverna och kan ge eleverna kontinuerligt och aktivt lärarstöd på båten. Läraren förklarar att eftersom hen undervisar eleverna i flera ämnen så har också hen en helhetsbild av eleverna och vet vad eleverna kan prestera i ämnena. Läraren kan följa upp elevernas studier genom de digitala läromedlen och direktkontakten med resursen och eleverna på båten. Läraren förklarar vidare att eleverna genomför de enklare uppgifterna på båten och de mer komplicerade uppgifterna på lektioner på skolan. Läraren håller genomgångar i ämnena på skolan, men själva arbetet ska ske på båten. Resursen uppger att hens roll på båten är att vara närvarande och se till att eleverna arbetar med sina uppgifter samt hjälpa eleverna om det behövs. Resursen tillägger att eleverna är mycket duktiga och självgående.

Läraren och resursen uppger att de pratar om eleverna varje dag, dels om elevernas dagsform men framför allt gällande de uppgifter eleverna genomför på båten. Läraren och resursen uppger vidare att de även har samtal gällande bedömningen av eleverna eftersom läraren inte är med på alla elevers lektioner och behöver då stämma av med resursen.

### **Rättslig reglering**

Av skollagen definieras undervisning som processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen).

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygsriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen (5 kap. 2 § skolförordningen).

En legitimerad lärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår att i definitionen av undervisningsbegreppet ligger också att lärandeprocessen sker under ledning av lärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras (prop. 2009/10:165 s.633).

Av förarbetena till skollagen framgår också att legitimerade lärare har ett individuellt ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver och ska kunna ställas till svars vid eventuella brister i den professionella yrkesutövningen. Lärare som inte är legitimerade har självfallet också ett ansvar för att bedriva en så bra undervisning som möjligt, men i dessa fall är det rektorn som ytterst är ansvarig (prop. 2010/11:20 s. 82).

### **Skolinspektionens bedömning**

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Haninge kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller undervisningen bedrivs under ledning av lärare. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

## **Utredning av ordningsstörande beteende**

### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

I beslutet den 21 januari 2025 bedömde Skolinspektionen att Haninge kommuns verksamhet vid Utö skola inte fullt ut lever upp till författningarnas krav vad gäller utredning av ordningsstörande beteende. Det framgick att det fanns i vart fall tre elever som upprepat stör ordningen och som rektorn inte hade startat någon utredning för.

Av inkommen redovisning framgår det att det har gjorts pedagogiska utredningar på två av de tre elever som upprepat störde ordningen på skolan. I den pedagogiska utredningen behandlas även att eleverna stör studieron och vilka åtgärder som behöver vidtas för att komma till rätta med det. I intervju med lärare framkommer det att den tredje eleven har slutat på skolan.

Elever, lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger att studieron nu är mycket bättre på skolan än föregående läsår. Elever berättar vidare att de kan koncentrera sig på lektionerna men att det är några elever på mellanstadiet och högstadiet som stör studieron. Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger att det inte längre finns några elever som upprepat stör ordningen i klassrummet. Lärare uppger vidare att det kan finnas elever som kan ha en dålig dag eller som får utbrott på rasten men att det inte påverkar studieron i klassrummet. Det finns även någon elev som gillar att prata i klassrummet, men att eleven då oftast pratar om ämnet och att det inte stör studieron.

### **Rättslig reglering**

Om en elev i grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § skollagen är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Vidare ska rektorn, med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning om ordningsstörande beteende, se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 9 och 10 §§ skollagen).

### **Skolinspektionens bedömning**

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

## Betygsättning

### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslutet den 21 januari 2025 bedömde Skolinspektionen att Haninge kommuns verksamhet vid Utö skola inte fullt ut lever upp till författningarnas krav vad gäller betygsättning. Det framgick att lärare som saknade lärarlegitimation ensamt betygsatte och signerade betygskatalogen.

Av inkomna betygskataloger framgår att de lärare som bedrev undervisningen i ämnena idrott och hälsa, musik, matematik samt bild och som saknar lärarlegitimation har signerat betygskatalogen tillsammans med en lärare som är legitimerad.

Lärare och rektorn uppger i intervju att samtliga lärare på skolan förutom bildläraren har lärarlegitimation. Lärare som inte är legitimerade ska fatta beslut tillsammans med en lärare som är legitimerad. Rektorn tillägger att under vårterminen deltog lärarna på en konferens där rektorn gick igenom juridiken gällande betygsättning. Rektorn skapade även samarbetsytor mellan lärarna på skolorna inom rektorsområdet vid rättning av nationella prov. Vad gäller bildläraren som saknar lärarlegitimation uppger rektorn att läraren tog sin examen i somras och ska söka sin lärarlegitimation till hösten. Om läraren inte får sin legitimation innan datum för betygssättning kommer läraren få samarbeta vid betygssättningen med andra lärare som är legitimerade.

### Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen). I 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

### Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

**Extra studietid****Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

I beslutet den 21 januari 2025 bedömde Skolinspektionen att Haninge kommuns verksamhet vid Utö skola inte fullt ut lever upp till författningarnas krav vad gäller extra studietid. Det framgick att skolan inte erbjöd eleverna i årskurs 4–9 extra studietid i minst två timmar per vecka.

Av inkommen redovisning framgår det att eleverna årskurs 4 – 9 nu erbjuds två timmars extra studietid. Av inlämnade scheman för årskurs 4, 5, 6, 7 och 9 framkommer det att eleverna har ”coaching” på onsdagseftermiddagen i två timmar. Enligt elever och lärare är ”coaching” detsamma som extra studietid.

**Rättslig reglering**

Elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. Extra studietid ska inte räknas in i den minsta totala undervisningstiden. (10 kap. 5 a § skollagen)

**Skolinspektionens bedömning**

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Anna Malmenfelt.

Utredaren Erica Underwood har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Åsa Jansson medverkat.